

מדינת ישראל

הוועדה לבחינת המדיניות לגבי חלק המדינה המתקבל בעד שימוש של גורמים

פרטיים במשאבי טבע לאומיים

כ"ח בשבט התשע"ד

29 בינואר 2014

תק. 2014-42780

חברי הוועדה המשתתפים:

פרופ' איתן ששינסקי	יו"ר הוועדה
ד"ר עדי ברנרד	מנהל אגף מקרו-כלכלה ומדיניות בחטיבת המחקר, ב"י
רו"ח פרידה ישראלי	המשנה לממונה על כלכלה והכנסות מדינה, משרד האוצר
גלית כהן	סמנכ"ל בכירה לתכנון ופיתוח בר קיימא, המשרד להגנ"ס
עו"ד אבי ליכט	המשנה ליועמ"ש לממשלה, משרד המשפטים
עמית לנג	מנכ"ל, משרד הכלכלה
עו"ד רחל בירנבוים	סגנית היועץ המשפטי לרשות, רשות מקרקעי ישראל
יוסי וירצבורגר	מנהל מינהל אוצרות טבע, משרד האנרגיה והמים
אהוד אדירי	סגן בכיר לממונה על התקציבים, אגף התקציבים, משרד האוצר

משתתפים:

עדי חכמון	רכזת הוועדה, אגף התקציבים, משרד האוצר
נורדן שלאבנה	רפרנטית אנרגיה, אגף התקציבים, משרד האוצר
דוד לפלר	מנכ"ל, המשרד להגנ"ס
שמעון כהן	רו"ח, מנהל אגף חשבונאות וכלכלה, מינהל אוצרות טבע, משרד האנרגיה והמים
טל וולפסון	יועץ לכלכלן הראשי, משרד האוצר
כפיר בטט	כלכלן המועצה הלאומית לכלכלה, משרד ראה"מ
שי לובשיס	יועץ מנכ"ל, משרד הכלכלה
יהונתן רוניק	רכז משרדים כלכליים, אגף החשבת הכללית, משרד האוצר
יובל רו	עוזר החשבת הכללית, משרד האוצר
אורן תמיר	עו"ד במחלקה כלכלית-פיסקאלית, משרד המשפטים
ספי זינגר	עו"ד במחלקה כלכלית-פיסקאלית, משרד המשפטים
ירון גולן	עו"ד, לשכה משפטית, משרד האוצר
צביקה לייבוביץ'	רו"ח, מנהל מחלקת חוקי עידוד, רשות המיסים
שלומי פיליפ	רו"ח, מנהל תחום תכנון ומדיניות, רשות המיסים
ורד טננבוים	רו"ח, מנהלת תחום בכירה לתכנון ומדיניות, רשות המיסים
רחל גדסי	רו"ח, מנהלת תחום, רשות המיסים
רועי לוי	יועץ, רשות המיסים
טל וולפסון	יועץ לכלכלן הראשי, אגף הכלכלן הראשי, משרד האוצר
ניר קדמי	סמנכ"ל כספים וכלכלה, החברה להגנות ים המלח
שמעון דניאל	מנכ"ל החברה להגנות ים המלח

רשמה: גב' נורדן שלאבנה, רפרנטית אנרגיה

ישיבה מס': 8

תאריך הישיבה: 29.01.2014

סיכום דיון הוועדה לבחינת המדיניות לגבי חלק המדינה המתקבל בעד השימוש של גורמים פרטיים במשאבי טבע לאומיים - ישיבה מס' 8

על סדר היום:

1. קציר ים המלח - ניר קדמי, החברה להגנות ים המלח: סקירת החלופות ל"הסכם הקציר" (ראה

מצגת מצורפת)

- רקע - ניתנה סקירה של האירועים משנת 2007 עד 2012 בנושא בדיקות ההיתכנות לפתרון הקבע לסוגיית עליית המפלס בבריכה מס' 5 אשר לאורכה נמצאים בתי המלון.
 - בשנת 2008 הוקמה החברה להגנות ים המלח (להלן – חל"י) שביחד עם חברת מפעלי ים המלח בע"מ (להלן – מי"ה) הובילה לבדיקת היתכנות מקצועית.
 - לחלופת הקציר שנבחרה היו עוד שתי חלופות אחרות:
 - חלופת הלגונה;
 - חלופת העתקת בתי המלון.
 - הוסברו הפרטים הטכניים לגבי כל חלופה שלעיל.
 - להלן סך כל החלופות לפי הסדר, מהיקרה אל הזולה ביותר (על-פי אומדן של חל"י):
 - חלופת הלגונה
 - חלופת הקציר
 - חלופת העתקת בתי המלון
 - הוסבר על סיכום דיון החלופות משנת 2010, כי לאחר בחינת מכלול השיקולים, היתרונות והחסרונות בכל חלופה, המדינה העדיפה את חלופת העתקת בתי המלון וחברת מי"ה העדיפה את חלופת הקציר על פני השתיים האחרות משיקולי עלות ומשיקולים תפעוליים. ביום 1 בינואר 2012, לאחר תיאום מול מי"ה, התקבלה החלטת הממשלה בנדון.
 - חצי שנה אחרי החלטת הממשלה, נחתם בין הממשלה לבין מי"ה הסכם בעניין קציר המלח.
 - צוין כי קציר ים המלח אינו מטפל במלח שכבר שקע, משמע אינו מטפל בנזקי העבר שנגרמו. פרויקט הקציר הוא פרויקט צופה פני עתיד ומונע את הצטברות העתידית של מלח בקרקעית הבריכה על מנת למנוע את הצפת האזור. בהתאם להסכם החל מיום 1 בינואר 2017 לחברה יתאפשר להגיע לגובה מקסימלי של 15.1 מטר במפלס בריכה מס' 5 (מותרת העלאה של מטר במפלס המים בבריכה מס' 5).
 - תועלות כספיות - האומדן לתועלת שנובעת למי"ה מקציר ים המלח מוערך ב-2.5 מיליארד ₪ בתועלות ישירות. התועלות עקיפות עשויות לנוע בין 5-7 מיליארד ₪ (החישובים במסמך התועלות אשר הוכן על ידי חל"י הם שמרניים). לולא הקציר, החברה הייתה צריכה לשלם עלויות שוטפות גבוהות יותר לאורך השנים, העלויות אשר נחסכות מהחברה למעשה מתווספות באופן אוטומטי לרווח.
2. מזכירת הוועדה הסבירה כיצד התייחסה לנושא עלויות הקציר בניתוחים שהוצגו בפני הוועדה. הוצג כי תחזית ההוצאות נלקחה בהתאם לתחזית שהועברה לוועדה על ידי חל"י וכן כי נעשתה הפרדה בין העלויות ההוניות לעלויות התפעול ונעשתה הפחתה חשבונית של הנכסים ההוניים.
3. עדי חכמון- מרכזת הוועדה: פוספט (ראה מצגת מצורפת)

- ניתן רקע לגבי סלע הפוספט ושימושו.
- הוצגו נתחי השוק של החברות בעולם.
- הוצגו ניתוחי רווחיות וחלק המדינה (Government Take) אשר מבוססים על דוחות הסולו של חברת הפוספט- רותם אמפרט בע"מ.
- הוסבר כי הנתונים נלקחו מדוחות הסולו של חברת רותם אמפרט שהתקבלו בהיתר מיוחד ממנהל רשות המסים וכי חברה זו עוסקת הן בהפקת חומרי הגלם (פוספט) והן בייצור מוצרי ההמשך (תרכובות). לאור כך היה צורך להיעזר בנתוני הממונה על משאבי הטבע במשרד האנרגיה והמים ולבצע מספר הנחות על מנת להציג את הנתונים כאמור.
- נערך דיון השוואתי ביחס לאשלג והוצג כי ברמות המחירים הנוכחיות של הפוספט לא צפויים רווחי יתר, זאת להבדיל ממשאב האשלג. יחד עם זאת, הוצג כי ברמות מחירים גבוהות יותר (כפי שנצפו בעשור האחרון) צפויים רווחי יתר משמעותיים בתחום הפוספט.
- נערך דיון על מוצרי ההמשך ועל העובדה כי חברת רותם אמפרט, שהיא מפיקת הפוספט הבלעדית בישראל, מייצרת בעצמה את מוצרי ההמשך וכן מוכרת את החומר הגולמי לחברה ישראלית מתחרה. חברי הוועדה הצביעו על היתרון המוענק לאור כך לחברת רותם אמפרט למול מתחרתה.
- הוסבר כי מרבית חומר הגלם אינו נמכר לצדדים שלישיים ונשאר בתוך החברה לצרכים פנימיים (תעשיית המשך). חברי הוועדה ציינו כי לאור כך סוגיית מחירי ההעברה בפוספט היא קריטית וחשוב לקבוע מתודולוגיה לקביעת השווי האמיתי של המשאב.